по конфіскаті — другий наклад.

Ч. 36 (10.419). Львів, середа 18. лютого 1925 Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Видає ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“ Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

Клопоти.

„Креси“ — одно коротеньке слівце, а який багатий зміст! Справа „кресів“, болячки „кресів“, оздичення „кресів“, іредента на „кресах“, „диверсійні ватаги“, національна проблема, шкільна політика, економічне засилля, земельна „реформа“, комунікаційні недостачі, бунти, карні експедиції, політичні процеси, більшовицька пропаганда, неврожай, і т. д. і т. д. — все не звязане зі справою „кресів“. Кожна промова в соймі на тему „кресів“ запалює іскри,

кожна статтє в українській пресі на цю тему робить незвичайно сторожким державного прокуратора.

Від першої хвилі заіснування польської влади йде „реформа кресів“, а в суті річи справа заплутується не з кожним роком, але з кожним місяцем, тижнем, навіть днем. „Федераційна“ політика Пілсудского і пепесівської дефензиви, пястівські наскоки, діяльність „Кресової Стражи“ з Бугшопами і иншими приманами —

Та живий народ може переходити дуже важкі потрясення, може страждати тяжкими недугами, може боліти великими нещастями, але не може згинути, затратитися, зникнути з лиця землі. Вимірені в нього удари можуть завдати глибокі рани, але здоровий народній організм викликує переміну матерії і засклеплює витворені ворожою рукою прогалини й проруби.

І тому рішучо ані „федералісти“, ані „уніоністи“ не в силі найти генерального ліку на проблему „кресів“, ліку в свойому розумінні. Може навіть „уніоністи“ є ближчі доцільности засобів, розвиваючо свою акцію по лінії „міщеанства“ великого вшехпольського Далай-лями Романа Дмовского, який навчав, що скорпіонами слід з нас створити націю, якщо не вдасться довести до поголовної денаціоналізації українського народу. Сьогодня та точка, та межа — між етнографічною масою і нацією — є вже за нами. Центр нації, її змагань, її життєвої енергії, хоч не все у бажаних для нас формах, перенісся з окраїн в ядро української національної території, а зміст зі сфери ідеалу все більше і більше переходить в сферу живої дійсности. Ясно, що в таких умовах скорпіонна експериментація минається зі своїм призначенням і успішністю. І тому такі клопоти викликує справа „кресів“, і тому такі несуттєві зигзаки в „кресовій“ політиці, і тому таке терпке похмілля в польських урядових і неурядових сферах.

„Креси“ приносять клопоти! — ось що починає бути домінуючим тоном в урядових колах. Як подає одна з львівських польських газет, в парляментарних колах оповідають, що міністр внутр. справ Ратайскі, приймаючи якусь делегацію переляканих кольоністів і осадників, висловив побажання, щоби йому не завертали голови „кресами“. Бо Польща стоїть Познанщиною, Гор. Сілезією, Помор'ям, Данцігом (!) і давньою Конгресівкою, а „креси“ приносять самі клопоти. Кажуть, що цей погляд Ратайского зробив неприємне враження на польських послів, особливо вшехпольських, які вдержуються і виростають на великих політиків через підміновування й анархізування „кресів“, та якраз тому слід зазначити ясність і безпосередність погляду компетентного міністра.

. . . . .

Але екстензивна господарка виснажила „креси“, зробила їх яловими, дефіцитовими. Нафта була тією чудодійною криницею, з якої черпано неперебрані багатства, але нею треба було з одного боку заплатити французьким капіталістам і бриш[...]кам за допомогу в р. 1920 проти більшовиків і за признання Польщі Сх. Галичини, а з другого боку конкуренція на світовому нафтовому торзі в першу чергу конкуренція румунської нафти обнизила ціну галицької нафти. Карпатські, волинські й поліські ліси були величезним доходовим джерелом для польського скарбу, польських промисловців і підприємців. Безжалісно рубано ліси, вивожено дерево до Голяндії й Англії, напихано кишені чужою валютою, але грабункова господарка довела до того, що сьогодня нема вже великого запасу лісових просторів до перетереблення. Навпаки, вивіз величезної маси дерева за кордон з одного боку спинив відбудову знищених околиць на „кресах“, а з другого погрожує шкідливою зміною підсоня і врожайности землі на полях. „Кресовий“ си-півень, що стільки літ мандрував за границю збогатив [...] посередників, але масі не дав нічого, не влив ні готівки, ні кредиту у висихаючі жили економічного організму на „кресах“.

„Кресовим“ збіжам, мясом і взагалі витворами села пять літ годувалася Польща — ще до того при нечуваному обниженні продуктів українського селянина й одночасному підвисшенні витворів польсько-жидівського міста, але прийшла катастрофа неврожаю і „креси“ мусіли стати клопітливими. Колиж до того додати, що вічний неспокій, военні аларми, флюктуація відносин, невдоволення населення здержують заанґажування чужого капіталу, унеможливлюють доцільну господарку на східних областях, вимагають збройної опіки для кольоністів і осадників та збройної і вельми коштовної охорони 1500-кільометрової границі, то будемо здебільшого мати ті причини, які може мимоволі настроїли на ноту щирости п. мін. Ратайского. Вкінці доба кольоніяльної політики, принороблюваної до „кресів“, добігає до кінця. Якщо східні области, якщо територія українського й білоруського народу має бути господарсько, культурно та податково активною, то треба робити вклади, будувати шляхи, дороги, школи, церкви, шпиталі відбудовувати знищені околиці, дати змогу вийти населенню з важкої голодової крізи, треба всупереч інтенціям поміщиків і чорної сотні приступити до широко закроєної земельної реформи, одним словом треба радикально змінити істнуючий режім в кожній ділянці суспільного життя.

. . . . .

Ф. Ф.

Черговий скандал на міжнародній арені.

Уся німецька преса аж гуде від сенсаційних ревеляцій у звязку з фінансово-політичним скандалом, що має екзотичну назву „справи Бармат“. Можна би таким подіям не присвячувати більше місця, як у хроніці, як би вони не зростали до величини міжнародніх сенсацій і не кидали чимало світла на атмосферу та організацію держави, якої кожний прояв внутрішнього політичного життя має першорядне значіння для европейської рівноваги.

Справа Бармат тягнеться вже кілька тижнів; спершу вона мала загальні познаки фінансових махінацій; нині вона втягнула в себе особи головних керманичів держави, міністрів, послів, впливових політиків. Це історія таємного впливу двох російських Жидів, які приїхавши підчас війни до Голяндії, постачали німецькій державі споживні продукти; в 1920 р. осіли в Берліні, ввійшли в дружні звязки з канцлером Бауером, провідником соціялістичної партії Вельсом, міністром почт Гефле, послом Еґерманом і користувалися довірям членів уряду; платили хабарі шефові берлінської поліції, давали субвенції на соціялістичний банк, одержували десятки міліонів золотих марок як зачет від державного пруського банку, їздили під охороною спеціяльних пашпортів і фальшували візи, і т. д. і т. д. Ошуканства Барматів стояли у звязку з пасивним опором німецького промислу у Руршині і совітською пропагандою в Берліні та Амстердамі. Деякі посли сидять уже спільно з ними на лаві обвинувачених.

Розміри цього скандалу нагадують найбільші американські панами. Виринув він на поверхню у поганий мент для Німеччини. Праві та ліві партії обкидують себе болотом, вказуючи на справжніх винуватців деморалізації. Франція та Англія мають у руках докази, що німецький уряд викинув яких 700 міл. золотих марок для рурських промисловців, саме тоді, коли запевнював про економічну катастрофу держави, відмовляючись від плачення довгів. Та важнійшою є моральна атмосфера, в якій два пройдисвіти, без прав німецького горожанства, могли знятись у чужій суспільній єрархії на такий щабель впливів на державну політику.

Легко є узагальнювати такі факти і казати про трухляві основи німецької будівлі. Важше зрозумі-

---

Red. czas. „Diło“ we Lwowie. Pr. 99/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Diło“ Nr. 32 (10.415) z dnia 12. II. 1925, w artykułach pod tytułem: 1) „W naprużenomu położenni“ ustęp między słowami: w korinnij Polszczi, a Rozvojenyj szlach, 2) „Wesniani zasiwy“ wyrażenie między słowami: wid osinnoi, a Ministerstwo rilnyctwa, w tymże artykule zownie między słowami: Łystopada 1925 r., a Nasze selanstwo. 3) „Nowynky“ tytuł siódmej notatki i ustęp w tejże notatce do słów U Hołosku, w tejże notatce ustęp po słowach: skrwawył duszeju... do końca notatki zawiera znamiona ad 1) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej, ad 2) i 3) występku z § 300 ustawy karnej, uznał dokonaną w dniu 11. lutego 1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 13. lutego 1925 r.

(Підпис нечиткий).

ти причини нинішньої боротьби клас та партій у державі, що з висоти мрій про всесвітне володіння впала у ролю побитої країни, ще й знесиленої революційними крізами. Та найважнійше добути у поплутаній афері Барматів три ріжні моменти дуже повчаючі для всякого політичного життя: — 1-о з якими труднощами є звязана керма держави, навіть культурного народу, коли нова форма суспільного устрою паде на нього ненадійно; 2-о з якою легкістью доходять у колах міжнародного соціялізму до голосу непевні люде, незвязані з ніякою культурою і ніяким середовищем; 3-о як тісно є звязані нинішні політичні течії з економічним ґрунтом даної країни, а внутрішні її хвилювання з подіями міжнародньої ваги.

Дехто з німецьких сусідів тішиться з їх останнього політичного скандалу. Але Франція, найбільший ворог Німеччини, поважно призадумалась над фактами, які прокидають нові сумніви, чи можна рахувати на нормальні взаємини з німецькою державою.

За права української мови.

Народня Організація Українців міста Львова під проводом голови Ів. Лішанського відбула в неділю 15. лютого ц. р. більшу нараду, присвячену головно язиковим т. зв. „кресовим“ законам і розпорядкам. Після основного реферату п. д-ра Марітчака і всесторонньої дискусії ухвалено одноголосно оcьтакі резолюції:

II. Збори Н. О. У. м. Львова протестують зокрема проти

розпорядку міністра промислу і торговлі з дня 20. грудня 1924 р. ч. 113 поз. 1010 ВДЗ. про державну мову і инших (матірніх і чужих) в почтовій комунікації і домагаються негайного знесення названого розпорядку.

III. Збори Н. О. У. м. Львова звертаються з покликом до Української Парляментарної Репрезентації внести торжественний протест проти

IV. Припоручено президії зборів вислати до президії міністрів і Української Парляментарної Репрезентації депешу оcьтакого змісту:

„Народня Організація Українців міста Львова протестує проти язикових законів і розпорядків, зокрема проти розпорядку щодо мови в почтовій комунікації.

Епільоґ рішення Комінтерну про ліквідацію укапістів.

Секретар Центрального комітету комуністичної партії большевиків України (КП(б)У) Квірінг помістив у київському „Більшовику“ з 3. лютого ц. р. передовицю на тему практичного переведення ліквідації української комуністичної партії (укапістів). Ліквідацію слід провести на основі рішення комінтерну.

Квірінг стверджує, що комінтерн поступив дуже льояльно супроти укапістів. Він постановив розпустити УКП., але дав змогу її членам вступити до КП(б)У. Ця постанова комінтерну вимагає підготовної праці з обох сторін, тобто з боку укапістів і КП(б)У, щоби створити „відповідну атмосферу, бо останніми часами стосунки між партіями дуже гострі“.

Незважаючи на ті дуже гострі взаємини, Квірінг пише, що „керовники УКП. погодились визнати свої помилки і зобовязалися перевести постанову комінтерну за згодою з КП(б)У“. Безперечно цікаво знати, які це помилки були найстрашнійшими, що спричинили аж ліквідацію УКП.? Квірінг називає тільки одну, і пише про неї дослівно так: „Виконком комінтерну в своїй постанові зазначив, що це загострення було неминуче через основну помилку — неправдиве означення України в Радянському Союзі, як кольонії“.

Очевидячки, що через таку основну помилку дальше істнування УКП було нетільки небажане, а навіть шкідливе, перш за все для КП(б)У. Квірінг пропагує полагоджувати непорозуміння між обома партіями на місцях та втягати в ряди КП(б)У вже тепер перед формальною ліквідацією „кращих робітників УКП“, що означує на зрозумілій мові таких, що визнали „свою основну помилку“. Ліквідаційний зїзд УКП призначений на кінець лютого.

Що скаже укапістичний зїзд в справі ліквідації та в справі злиття з КП(б)У, нам невідомо. Та вже зі статті Квірінга ми можемо зробити висновок, що між укапістами небагато таких, що визнають за собою ту „основну помилку“ про Україну як кольонію в СРСР.

Через те то й рекомендує Квірінг місцевим організаціям КП(б)У, щоби вони слали до таких же місцевих організацій укапістів своїх членів для приєднування членів тих останніх до КП(б)У ще перед зїздом. Це звичайний тактичний засіб большевиків пробратися перш за все в чиїсь ряди і потім розкладати їх.

Від часу рішення комінтерну про ліквідацію УКП. по нинішній день нічого у правно-державних взаєминах України зі СРСР не змінилося. А через те твердження укапістів про становище України як кольонії в СРСР зперед моменту рішення має повну силу й нині. Инша річ, що можуть бути серед укапістів елементи, які з тактичних мотивів могли би визнати ту „основну помилку“, та все таки за ціну збереження партії. Колиж справу поставлено в той спосіб, що для укапістів неминуча насильна ліквідація, то велике питання, чи вони тоді визнають за собою ту найголовнійшу помилку. По всій імовірности вони перейдуть у підпілля.

Одначе це все не виключає обставини, що між укапістами все таки найдуться на місцях одиниці, які перейдуть в ряди КП(б)У ради леґальної праці для України.

Ми вже висловлювали свій погляд про постанову комінтерну в справі ліквідації УКП і нині ті погляди вповні піддержуємо. Виложені Квірінгом погляди та твердження про добру волю КП(б)У провести саму ліквідацію мирно і безболісно, наших поглядів на цю справу не мінають. КП(б)У є філією рикапи (російської компартії) на Україні та являється крім того за дуже незначними вимками ґенеральним виконавцем кольоніяльної російської політики у відношенні до України.

В. М.

Польські шкільні закони і заяви урядових кол.

Коли появився виконний розпорядок до шкільного кресового закону відбули заступники Українського Соймового Клюбу дві конференції з урядовими чинниками, а саме з шефом департаменту міністерства освіти і з віцепремієром Тугутом. Шеф департаменту загального шкільництва Владислав Жлобіцкі заявив послові Сергієві Козицькому, що для нього нема найменшого сумніву, що декларації можуть бути виготовлені в українській мові, і що Українці можуть у своїх деклараціях уживати терміну „український“, наскільки це слово буде пояснене словами „рускі-русінські“.

Це саме заявив шлій делеґації Українського Соймового Клюбу складеній з голови сенатора Михайла Черкавського і послів Козицького і Дмитрюка п. Тугут дня 6. лютого ц. р. Отже текст декларації уложено за порозумінням, згодою і апробатою міністра Тугута і шефа департаменту міністерства освіти.

У своїх конференціях заявили заступники Українського Соймового Клюбу, що потреба передбачувати

Проф. В. Заїкин.

Українська мемуаристика в минулому й сучасному.

I.*)

Недавно вийшла другим виданням невеличка праця одного зі сучасних наших істориків — Ів. Кревецького „Українська мемуаристика“. У цій книжці шановний автор, зробивши загальний огляд української мемуаристики й літописання в минулому, приходить до висновку, що предки наші зовсім не дбали за те, щоб „передавати наслідникам своїм вістки про події, діячами й глядачами яких вони були“. І через цю недбалість наших предків ми не маємо певних відомостей навіть про найважнійші події в нашій історії. Через малочисельність українських літописів і мемуарів „знаків запитань повно в історії України: княжої, козацької й найновійшої доби“. На Заході й навіть у Московщині та в Польщі, каже п. Кревецький, від XVII—XIX вв. лишилася ціла повінь мемуарів, авторами яких є буквально всі верстви громадянства — від цариці й короля аж до міщанина й до простого селянина-панщизнянина... А в нас від XVIII в. збереглося тільки три більші літописи (Величка, Грабянки й Самовидця) та три щоденники (Марковича, Ханенка, Орлика) та ще декілька инших мемуарів (нпр. Григоровича - Барського, Бродовича...).

Але, висловлюючи сумні висновки про стан української мемуаристики й літописання в минулому, п. Ів. Кревецький має надію, що сучасне українське громадянство, краще від своїх предків, виконає „обовязок супроти майбутніх поколінь“ і передасть їм „звіт зі своєї діяльности“. До такої надії схиляють п. Кревецького „опубліковані вже українські мемуари про наші великі часи... й цілий ряд написаних, хоч і не виданих іще“.

Така оцінка української мемуаристики й літописання в минулому та сучасному, нам видається не зовсім вірною. Опубліковані досі українські мемуари про наші часи не викликають у нас таких світлих надій, як у п. Кревецького. Навпаки, зроблена п. Кревецьким оцінка української мемуаристики й літописання в минулому, на нашу думку, занадто вже сувора. Число мемуарів, літописів, щоденників, записок, автобіографій і т. и., які дійшли до нас від наших предків, значнійше, ніж показує п. Кревецький; а написано цих мемуарів, літописів, записок та ин. незрівнано більше, ніж дійшло. Тяжке лихоліття, яке не раз переживав український нарід, повинищувало більшість історичних памяток, залишених нам предками. І теж саме лихоліття, може ще в більшій мірі перешкоджало нашим предкам писати мемуари, записки, щоденники, тощо.

Хіба можна було, нпр., писати українському діячеві щоденник або записки на Великій Україні за часів царату, в ті часи, про які писала наша поетка:

„Ми навіть власної не маєм хати,
усе відкрито в нас тюремним ключарам.
Не нам, обідраним невільникам, казати
речення гордеє: мій дім — мій храм“.

Та і в наші часи (по-революційні) обставини не змінилися на краще.

Шановного історика дивує, чому мало залишили записок і мемуарів діячі Хмельниччини. Найкращу відповідь на це питання подає И. Галятовський, сучасник Хмельниччини, який у передмові до свого „Ключа розуміння“ пише: „Не дивуйся, чительнику, тим помилкам, которії ся в той книзѣ знайдуть, бо тая книга такого часу робилася, в котрий болшесмо утѣкали і на смерть, нежели на книгу тую, поглядали: ні единого имѣ покоя плоть наша, но во всем скорбяща — внѣ уду брани, внутр уду страхи“. І ці „брани і страхи“ — постійне явище в нашій історії. Вже на зорі історичного життя України, в IV віці вона стає ареною боротьби між нашими предками-Антами та ріжними пришельцями, що тиснулись на Україну з ріжних боків (Готами, Гуннами й т. ин.). І з того часу ці „брані й страхи“ проносяться не раз над Україною.

А все-ж таки, хоч може й у меншому числі, ніж бажано, писали наші предки свої спогади, записки, щоденники й літописи. В деякі періоди нашої історії літописання надзвичайно широко розповсюджувалося по Україні. Так було, на прим. у литовську добу, цебто в XIV—XVI вв., коли велися літописи по всіх закутках Литовсько-Білорусько - Української держави. Маємо певні відомости про такі літописи. Між иншим, чимало українських літописів литовської доби було в руках у польських істориків XV—XVI вв. — Длугоша та Стрийковського. Але, на превеликий жаль велика більшість цих літописів до нас не дійшла.

Літописи, мемуари, записки та ин. як у литовську добу, так і в давнішу (князівську) і в пізнішу (козацьку) нищилися на Україні у великому числі — через напади ворогів — Половців, Татарів і т. д., через „домашні війни“, пожежі, через переслідування релігійні, політичні, та ин. Особливо багато памяток старовини знищено на Україні за часів Руїни в 2-ій пол. XVII в., в ті часи, коли, — по словам Радивіліаського (сучасника Руїни), — „войска поганскії не едину в нашой землі церков, не един монастир, не един мощний і до добытья трудний град з ґрунту вивернули“...

Багато зникло памяток української старовини так само при скасуванні української автономії в другій пол. XVIII в. По зруйнуванні Січі, з неї забрали разом із клейнотами та зброєю також усі „граммоти“. Й велика більшість цих „грамот“ загинула... Так само сталося й в архівом Генеральної Військової Канцелярії та й з більшістю инших архівів на Лівобережній Україні. А в цих архівах було чимало цінних актів, справ, записок, щоденників (діяріїв) та ин.

---

*) Стаття ця писана ще минулого року, тому автор не бере відповідальности за недотечені чим нові видання. — Ред.

біжні шикани, які державна влада робитиме українському населенню за ініціятивою посла Марцельного Прушинського. Шеф департаменту міністерства освіти і п. Тугут заявили з цілим натиском, що центральна влада держатиметься суворо законів і виступатиме проти всяких надужить льокальних властей.

З окрема міністр Тугут заявив, що видасть окрему інструкцію до політичних властей, щоби громадські уряди не шикanували українського населення при стверджуванні власноручности підпису і не побирали за це ніяких оплат, так, щоби українському населенню уможливлено використання кресових законів.

Про всі надужиття влади слід негайно звідомляти Український Соймовий Клюб.

Відгуки дня.

Карнавалова любов.

Кождий карнавал робить спустошення в молодих серцях, защіплюючи на них галапаса, що в українській ботаніці носить назву „любов".

Той галапас живиться соками матірного дна, подібно як омела на осокорах. Він виснажує до тої міри свого хлібодавця, що цей не тільки блідне, видіє і чахне на очах, але й дістає замрачення органів думки.

Страшно глянути на такого „зараженого".

Він стає маломовний і недовілочивий, забобонний і неприязний. На кождому кроці, де тільки може і як може, старається розгадати найбільшу свою журу: „любить — не любить".

В тій цілі відвідує всіх ворожбитів і всі ворожки та вивідується в них про свою долю.

Ворожбити відразу пізнають, з ким мають діло і завсіди запевняють нещасливця, що все добре скінчиться, що та, котру вони любить, умирає за ним і т. п.

Та залюбленому це не вистачає.

Взявши під розвагу, що в карнавалі цвіти дорогі і тяжко дістати ромену, щоб зривати з нього по одному платкові „любить, не любить, любить, не любить", він уладжує собі те все дешевим способом.

В місячну ніч (сонця не терплять) ходить-блудить по місті і мірить кроками віддалення, — наприклад від одної ліхтарні до другої.

„Любить, не любить, любить, не любить, любить, не любить... любить!... Браво!"

...І йде урадуваний додому.

А в камениці є сходи... Знову можна поворожити.

Сірий ранок застає закоханого невиспаним, з блідим лицем, розпаленою головою і розмріяними очима.

Над ліжком — велика, зівяла цвітка, яку „вона" згубила в житті, водарована оттим проклятим суддею.

...„Ах той випомадований суддя!... Вбити гадину чим скорше, доки вона ще не висосала „її" серця!"

Такі думки шибають по голові закоханого і серце зберає ненавистю, як ріка весняними водами.

„На дво'бій його! Вбити, або вмерти!"...

Закоханий зривається з ліжка і немитий, незачесаний та розчіхраний вибігає на вулицю.

„Під суд! Він там незадовго вийде!"

Година... Дві... Три...

Наречті виходить суддя...

„Треба його потрутити!"...

Втає, що дивиться на ворону, що сіла над дверима.

— Що це ви пане!?... Не бачите людей перед собою?

Суддя стає здивований:

— Ви добродію може самі пані! прецінь ви лізли на мене, не я на вас!

— Так!?... Гаразд... Моя адреса така і така..

— Добре, добре! відказує суддя і зникає в дверях бюра.

Закоханий вертає домів, рахуючи кроки від суду до своєї брами: „Пришле заступників, не пришле, пришле, не пришле... Пришле!"

Отже... хтось заплатить кровю!

В хаті цілий день закоханий пише передсмертні письма: до „Неї", до батьків і до тітки.

Під вечір приходить остудження запалу.

„Як згину, то він таки ожениться з нею... Що мені з нього прийде?..". Коби так не прислав заступників! — Односторонній протокол і справа розвязана!.."

Заступниками два скінчені гімназисти, що навіть купили вже кодекс чести в польськім перекладі.

Минає 24 години.

Суддя зігнорував цілу справу.

„Настоящийся!..."

Закоханий біжить до своїх заступників, а ті списують односторонній протокол.

Вертає з одностороннім протоколом до хати. По дорозі рахує: „любить, не любить..."

На одній з „любить" підносить голову. Перед ним „Вона" зі суддею... Подає руку!...

— А ти тут шубравче! кричить закоханий і витягає з кишені протокол.

— Добродію! Вступіться, бо скажу вас арештувати, як авантурника! відповідає суддя.

Минає закоханого і йде спокійно далі.

— Варят якийсь! чути обурений жіночий голос.

То „Вона"!...

Перша думка в закоханого: Пальну собі в лоб!... Пощо жити?...

Друга думка: Чорт її бери! Ніби то вона одна на світі!?... Піду ще на „Баль Техніків!"

Галактіон Чіпка.

канцеляристами; лише невелику частину з цього матеріялу пощастило знайти в недавні часи.

Таким чином, не через недбалість наших предків, а через тяжкі обставини історичного життя України не маємо тих історичних памяток, які повинні були би дійти до нас.

А, врештою, мусимо зазначити, що навіть і ті мемуари, літописи, щоденники й записки, які дійшли до нас, зовсім не так малочисельні, як стверджує п. Кревецький. На прим. крім трьох більших літописів (Величка, Самовидця та Грабянки), названих п. Кревецьким, маємо ще цілу низку літописів із козацьких часів, а саме т. зв. „Хмельницький літопис", „Лѣтописец" Л. Боболинського, „Кронічку" Гетьмана П. Полуботка, „Краткое описаніе Малороссіи" (в двох дуже відмінних редакціях), т. зв. Чернигівський літопис („Лѣтописец в руских и польских сторонах що ся дѣяло"...), „Повѣсть о том, что случилось на Украинѣ"..., „Краткое описаніе о козацком малороссійском народѣ" П. Симоновського, цілий ряд монастирських літописів (Межигорського, Підгорецького, Мотронинського, Мгарського й т. д.) та ин. Крім згаданих п. Кревецьким щоденників гетьмана Орлика, Марковича й Ханенка, дійшли до нас щоденник (писаний французькою мовою) Петра Апостола (сина гетьмана Д. Апостола), „діярії" Борзаковського, Палинського та ин. „реєстрики" й де-яких „діяріїв", що до нас не дійшли і т. д.

Серед авторів ріжних мемуарів, літописів і щоденників козацької доби були люде високо освічені, як нпр. перекладач „Космографії" С. Величко, або гетьман П. Орлик, який писав свій щоденник латинською мовою, були гетьмани (П. Орлик, П. Полуботок), члени генеральної старшини (Ханенко, Я. Маркович) полковники (Грабянка), були люде середнього стану, особливо військові канцеляристи (як нпр. С. Зорка, С. Величко і, мабуть, Самовидець), були також ігумени й звичайні ченці (автори монастирських літописів), були люде з широкими політичними виднокругами (гетьман П. Орлик), а з другого боку люде малоосвічені, з дрібними, місцевими інтересами, як нпр. п. о. Коростенський, автор „Добромильського літопису", в якім описуються переважно родинні події в сусідніх панських оселях.

Взагалі, наша мемуарна література XVII.—XVIII. вв., так само як і віків попередніх, досить ріжноманітна й не настільки вже бідна, як стверджує п. Кревецький. А якщо наші мемуари та літописи уступають своїм числом історичним памяткам Заходу, а може навіть і московським, в цьому найменше винні наші предки. „Зовнішні" обставини не сприяли писанню, а тим більше, видаванню мемуарів; і з того, що написано було, пізнійше дуже багато загубилося, або й свідомо знищено (иноді навіть самими авторами). А серед того, що всеж таки дійшло до нас, є (що признає й п. Кревецький) справжні перлини літописно-мемуарної літератури.

(Докінчення буде.)

Останні вісти.

„Славянське студіюм".

На конференції мін. Тугута з пос. Римаром і проф. краківського університету Нічом у справі утворення в Кракові „Славянського студіюм", згодилися щоби після прийняття відповідних позицій в буджеті на кошти організування того „студіюм", відбути конференцію для усталення організації „студіюм". Отворення його передбачене на осінь ц. р.

Мала антанта й СРСР.

„Н. Фр. Пр." довідується з Букарешту, що найблизша конференція мін. загр. справ держав малої антанти відбудеться в Букарешті між 10. і 15. III. Болгарська „Реч" довідується, що найважнійшим питанням тих нарад має бути справа взаємин малої антанти до СРСР.

Поворот Ґрабского.

17. II. приїздить до Варшави з Риму проф. Стан. Ґрабскі. Предложить урядові автентичний текст підписаного з Ватиканом конкордату. Рада мін. розгляне докладно цей текст.

Литва зірвала переговори про конкордат.

Переговори між ковенським урядом і представником апостольської столиці Секіні в справі конкордату зірвано, бо не могли порозумітись щодо приналежности парохій на польсько-лит. границі.

Еріо прибуде до Льондону.

Дипл. справоздавець „Обсервера" звідомляє, що Еріо до 14 днів прибуде до Льондону, щоби відбути нараду над кольонською справою.

Новий през. Фінляндії.

16. II. були вибори президента фінляндської републики. В третій скрутинії представник аграрної партії д-р Реляндер одержав 172 голоси, отже вибраний президентом на шість літ. Риті (поступ. партія) одержав 109 гол. Новий президент зачинає урядування 1. III. ц. р.

Землетрус.

По звідомленням із Токіо, відчули в місцевости Гаші сильний землетрус.

Анґлія не евакуує Кольон'і.

Рапорт комісії для контролі німецьких зброєнь предложать у Версалі. Становище англійського уряду в справі того звіту не змінилося. Англійський уряд не відкличе свого війська з кольонської смуги, доки не буде стверджено, що Німеччина сповнила всі зобовязання клявзуль версальського договору.

Грецько-турецький конфлікт.

„Дейли Мейл" звідомляє з Царгорода, що турецький уряд рішив не висилати делегатів на наради над справою видалення царгородського патріярха, бо є думки, що то чисто внутрішна справа Туреччини. Директор департаменту французького мін. загр. справ Ляруш прийняв турецького амбасадора і грецького повновласника. Йде тут про повновласти для полагоди конфлікту.

Видалення 200 комуністів.

Римські часописи звідомляють із Атен, що грецький уряд видалив 200 загр. комуністів.

СРСР. визнає давні довги.

Красін мав заявити представникові Аваса, що коли СРСР. одержить від Франції кредити для відбудови промислу її хліборобства, буде схильний визнати свої давні довги.

Памятаймо: Рідна Школа — ця народня фортеця, ця певний захист у добі лихоліття!!

Хто досі не приєднав ще членів на „Рідну Школу" — зробіть це негайно, бо инакше не буде поміщений у вичислі членів на „Рідну Школу", який Головна Управа УПТ-ва на днях складе по громадам і повітам і оголосить у часописах. — Секція „Рідна Школа" УПТ-ва. Ринок 10. II. пов.

Новинки.

— **Конфіската.** Вчорашнє (35) число „Діла" сконфісковано за одно речення із середини та ціле закінчення вступу го допису нашого варшавського співробітника про ревізію в посла Павла Васильчука.

— **Революція у природі.** Не знаємо, чи плесо африканського озера Тітікака покрилося грубезною поволокою леду і чи Ескімоси скинули кожухи й усе инше шмаття на те, щоби перепоясатися лише сором'язливими фартушками. А проте і без того кожна дитина бачить і чує, що в природі йде революція. Аура перевертає такі млинці, яких не памятають найстарші дідусі й бабусі. Над Чорним Морем — голосять світові телеграми — тріскуч. мороз, а в Лені(Петро)граді фіялки цвітуть! Може воно й трохи переборщено, а нам же тяжко висилати одного репортера до Ялти, щоби там — для перевірки правди — носа відморозив, а другого над Неву — щоби відтіль китичку фіялок привіз. Але достаточним доказом революції у природі є хоч би вчорашній 14-ий день лютого у нашому таки (не нашому!) городі Львові. На Стрітення Господнє зима з літом стрінулися і сердечно розцілувалися, після чого літо безперемонно викинуло зиму в далекі райони й гордовито розгосподарилося у зимовій хаті. Ні сліду снігу ні навіть інею, а сонечко гріло, наче у травні або й червні. На вулицях попри з футрами весело й безжурно проходжуючих міщухів, тут і так просмикувалася весняно-літня нагортка. Жіноцтву аж очі заіскрилися і на личко румянець вибіг на думку — мрію про нові весняні капелюшки й сукоцьки, а мущини — на згадку про цю жіночу мрію — мороз гнав по спині... Бо хоч у природі революція і сонце сміється — у кишені усе по старому і лютує суха зима.

— **Наші інтеліґенти й наші селяне.** Пишуть нам зі Стрия, що досіль у тамошній управі Рідної Школи зголосився один однісінький інтелігент за декларацією на українську викладову мову у школі, за те кождого дня, щоби з ріжних повітів Стрийщини не приходили за отими деклараціями самі селяне. Проголошення шкільної плебісцитової акції викликало по всьому краю широкий відгомін: заметушилося село, — завдяки саним таки нашим селянам. Дрімає місто і спить інтелігенція. Надзвичайно характеристичний показчик рівня громадянської зрілости поодиноких верств нашого народу. Хотілось би зі щирого серця, щоби ця коротенька замітка з одного боку викликала масові спростування з боку наших провінціональних міських і сільських інтелігентів, які почувались би несправедливо покривдженими, та з другого боку ждемо потвердження, що наше селянство скрізь, по всіх повітах і найдальших закутинах, гідно зрозуміло вагу завзятої і послідовної оборони примітивних народніх культурних прав.

— **На увагу п. президента окружного карного суду Гавли у Львові.** В тюрмі Окружного карного суду, при вул. Баторія у Львові мучаться від дня 1. березня (марта) 1924 р. слідуючі вязні: Білецький — селянин, Гальчук Михайло — селянин, Гальчук Василь — ученик V. кляси гімн., Микитюк Петро — гімн. ученик, Осласький — селянин, Вишкавюк Юрко, Мандрик Гнат, Бабюк і Тодорів — всі селяне, і Петро Рушкар — студент університету, — всі з коломийського повіту. Сидять вони під заміток злочину з §. 67. к. з. (шпіонажа). Слідство веде слідчий суддя Яніцевскі. Десь перед двома місяцями відійшли акти цієї справи до військових властей і там пропали (!). На всі з жалення та звених нема досі відповіди. Цею останньою дорогою звертаються вичислені вязні до п. президента з горячим проханням, щоби він особистою інтервенцією спричинив, щоби військові власти відослали акти цієї справи до слідчого судді, а цей щоби міг відослати їх до прокураторії, бо слідство вже давно скінчене.

— **Український презвитеріянський рух.** До Львова приїхав зі Злучених Держав Півн. Америки о. Василь Кузів, професор презвитеріянської духовної семинарії в Бльомфільд. Як зачувати, о. В. Кузів має намір заініціювати на ширшу міру українське презвитеріянське видавництво і змагати до оснування презв. духовної семинарії, і таким робом викорти, головно на Волині, російську мову й рос. видання з українських презвитеріянських громад, яких щораз більше.

— **Молочарські курси.** Молочарського Союза у Стрию зорганізував фахові двохтижневі молочарські курси. Хоч оповістка про ці курси появлялася лише у кооперативних часописах, на перший курс зголосилося понад 20 охочих, самих доокольних селян. Цими днями відбулася у Стрию роздача свідоцтв абсольвентам отого першого молочарського курсу, як

повертають під рідну стріху зі знанням, що віддасть їм і їхнім односельчанам величезну практичну прислугу. Звертаємо увагу, що вже тепер — на щастя — щораз більше зростає серед наших людей (як молодих так і старших) нахил до повашнішої практичної освіти. Цю течію повинні використати всі відповідні організації й установи для уладжування фахових короткотермінових курсів.

— **З музичного руху.** Квартет Львівського Музичного Товариства під артистичним проводом Олени Шлапаківної, скрипачки, відомий серед українського громадянства з ряду концертів у Львові і на провінції в минулому році, дня 7. березня (марта) н. р. знову виїзджає на провінцію. Квартет складається з І. скрипки (Ол. Шлапаківна), ІІ. скрипки (Дм. Калевський), альтівки (М. Шлапак) і чельо (Іванна Шлапаківна). В програму входять квартети Моцарта, Бетовена, Шуберта, Чайківського, Мендельсона, Людкевича й ин. Музичне Т-во ім. М. Лисенка у Львові звертається до нашого громадянства, а зокрема до всіх своїх філій підтримати добрі заміри творців нашої камеральної музики. Адміністративний бік „турне" обійняв відомий адміністратор Ю. Вовченко.

— **Три промоції.** У віденському університеті відбулася дня 12. грудня 1924 р. промоція на докторів медицини Володимира Ганківського, Теофіля Кутковського й Миколи Літинського.

— **Союз Українських Адвокатів.** На загальних зборах „Союза Українських Адвокатів", які відбулися в дні 31. січня п. р. реферат про утворення фонду для вдів і сиріт по українських адвокатах і установлення похоронного фонду для померших членів СУА. виголосив не як подано в нотатці „Діла" з 10. п. м. ч. 30. — д-р Лев Ганкевич а адв. д-р Альфред Говикович.

— **Карнавалова стихія чи вроджена войовничість?** В салі жидівського Т-ва „Яд Харузім" у Львові йшла в неділю як найкраща забава, коли ось—а було не далеко поза північ—надтягнуло з міста біля 20 підхмелених молодців у бундючних польських буршівських шапочках. Бачучи, яка ввна мета такої масової охоти до забави з боку непрошених гостей, комітет не хотів впустити їх на салю. Не велика біда!—подумали бойкі вихованки високих святинь польської науки, розбили вікна й двері, силою вдерлися поміж тікаючу у паніці балеву публику й палицями почали гатити не тільки комітетових, але й кого попало, а в тому числі навіть—поліціянта. Надбіг комісар поліції з асистою, здається, що й патункова стація мала клопіт, втихомирились своєрідні „фашисти", але забава вже не склеїлась: Повіяло надто пахучим вітром побідної культури...

— **„Вітос єст злодзєй"...** Ми вже писали два дні тому про „афронт", який стрінув б. польського двохкратного премієра: перемиський громадянин, власник млина Шафран, зважився прилюдно назвати його злодієм, а суд увільнив Шафрана, не дозмавши в отих його словах злочинне клевети. Вітос боронить ся тепер у своїх газетах, що, мовляв, присуд перемиського суду полягав лише на формальних причинах, а то відсутности правного заступника позовника. Тимчасом на ділі обвинувачений у клеветі, названий Шафран, предложив судові доказ правди, стверджуючи його силою документів і свідків. Між иншим в заяві Шафрана казалось, що Вітос в 1917 і 1919 рр. займався в тарнівському повіті торговлею полотна для селян. Ця торговля принесла Вітосові зиск, а проте він вніс до централі Відбудови просьбу признати йому субвенцію; він дійсно дістав (ну й—взяв) субвенцію на полотно, яке в міжчасі вже продав з прибутком. Дальше: шкіру, призначену державою для роздїлу між потрібуючих селян, Вітос роздавав лише тим своїм землякам з Верхославиць, які даремно працювали на ріллі п. міста—посла. І т. д. і т. д., і факт залишився фактом, що такої компромітації, як тепер, Вітос ще не зазнав за весь час своєї карієри. Але він переживе й оцю, як пережив усі дотеперішні, і мабуть оця чергова компромітація вплине так само мало на хід його державно-політичної карієри, що й усі ранійші.

— **Страшна катастрофа в Дортмунді.** Вибух газів у копальні „Міністр Штайн" в Дортмунді (Поруря) поклав колй життю 136 робітників. Усі тіла звуглені так, що можна агноскувати їх лише по робітничих дашочках із числами. Добуття поодиноких тіл з глибини засипаних шахт стрічає великі трудноші, бо вибух замінив усю частину копальні в одно велике руковище. Є це найбільша катастрофа, яка колинебудь трапилась у промисловому басейні Порура. На знак жалоби німецькі міністри в Берліні відкликали свою участь у всіх заповіджених балах і зборах.

Курси

Інструкторок крою і шитя у Львові.

Від довшого часу займається „Союз Українок" справою витворення для нашого жіноцтва нових ділянок праці, праці яка забезпечувала би матеріяльне істнування більшого числа жінок, і якої вигляди причинювались би до піднесення культури та освіти серед нашого жіноцтва і були кроком вперед в організації наших селянок та міщанок. Такими новими варстатами праці для жіноцтва а через них для цілої суспільности являються в першу чергу всякого роза практичні курси.

Матеріяльне забезпечення ряду жінок інтелігенток!... В жахливому безробіттю, яке панує між нашою інтелігенцією, жіноцтво займає без сумніву перше місце. Бож до всяких зльокатованих, зредукованих і просто недопущених до служби учительок, урядничок, машиністок і пр., треба додати всі ті, які для якого самостійного заробітку не підготовлювалися — а потребують забезпечення і є тягарем для родини і суспільности.

Про потребу і доцільність всякого рода практичних курсів для жіночого загалу сьогодні вже зайве казати. Як переконуємося, в останніх часах їх вагу розуміють добре не тільки ті, що видвигають такі гасла, але і самі інтересовані.

Гасло, яке кинено в минулому році на сторінках преси („Діло", „Новий Час", а головно „Народня Просвіта") та на з'їзді і в обіжниках „С. У.", викликало зразу деякий відгомін, якого безпосереднім наслідком були розписані конкурси і одчинені при кількох філіях „С. У." курси крою і шиття, бо ті виявилися найбільше потрібними. Та в останньому місяці цей рух набрав стихійного характеру. З ріжних сторін краю посипалися до „Союза Українок" і То-ва „Просвіта" у Львові домагання прислати негайно учительку крою і шиття.

Зголошуються села, містечка. Годі вдоволити домагання краю так негайно, як цього треба. Та брак сил ознайомлених з кравецьким фахом, сил, які могли б поручати з повним пересвідченням, що будуть вони рівночасно справжні робітниці на народній ниві.

Щоб усунути цю недостачу, щоб дати змогу кожній інтелігентній жінці з доброю волею, придбати відповідне знання для ведення такої праці, „Союз Українок" відкриває курси шиття та крою у Львові. Методичне навчання дозволить тим, що покінчать такі курси, вести навчання крою і шиття самостійно. Першенство при приняттю на курси мають учительки без посад та жінки з укінченою середньою школою.

Близші дані про речинець отворення курсу та про час його тревання будуть подані на тому самому місці в найкоротшому часі.

Дописи.

Дубно. *Насильство над Кооперативним Банком.* 10 лютого 1925 року в м. Дубні на Волині сталися нечуваний до цього часу в життї кооперації ґвалт.

Отож у червні місяці 1924 року в м. Дубні заложено Кооперативний Сільсько-Господарчий Банк дрібного кредиту. Основниками цього банку є українські селяне. По волі цих перших основників цей банк повинен бути українським і стояти на сторожі інтересів дрібних рільників.

По заре'єструванні статуту, банк став чинним. Управа Банку складалась з двох селян і п. Голубовського Степана.

Цей пан Голубовський з самого початку відкриття Банку повів якусь невиразну політику й відразу став робити надужиття. На приклад, всупереч ухвалі організаційних зборів основників не допускав розложення паїв на сплати, а вимагав відразу цілий пай 20 зол., який при теперішньому матеріяльному положенні нашого селянства був не підсилу численним дрібним господарям. В цей спосіб був утруднений доступ селянській масі до свого Банку. На протязі 8 місяців істнування цього Банку п. Голубовський як голова Правління абсолютно нічого реального для нього не зробив.

Аж 10 лютого п. р. виявились результати його праці: за скілька днів перед 10. лютим п. Голубовський запропонував двом членам правління селянам податись до димісії, схилив до цього також загітованих ним 2-х членів Надзірної Ради, призначив на 10 лютого ц. р. якісь надзвичайні збори з таким порядком денним: вибори правління й Надзірної Ради, зміна обмеженої відповідальности на необмежену.

В день 10 лютого виявилось, що п. Голубовський знюхався з деякими реакційними особами, нічого спільного з кооперацією не маючими, як наприклад, кілька польських поміщиків, католицьких ксьондзів і кілька православних попів, і без згоди Надзірної Ради перед самими зборами вписав їх членами. Всі ці особи й з'явились на ці Збори.

Повідомлення до старих членів Банку п. Голубовський вислав всупереч арт. 35 статуту лише за 4—5 днів до зборів, і, звичайно, до глухої провінції вони не дійшли. По цій причині, а рівнож на підставі арт. 25 статуту (згода більшости Надзірної Ради) ці збори не є з правно формального боку законними.

Не дивлячись на протести, штучно зорганізована поміщично-ксьондзівсько-попівська більшість Голубовського, яка до себе притягнула пару спанталичених селян, ломаючи всі відповідні артикули статуту і устави про кооперацію, в бруттальний спосіб стала реформувати кооперативну установу. П. Голубовський заявив присутнім на загальних зборах, що він є відповідальний за збори й використає присутнього на зборах поліціянта, якщо збори не будуть відбуватися в бажаному для нього дусі.

Отож перше всього Голубовський у ганебний спосіб вигнав з салі зібрання кількох непокірних йому основників цього Банку, напр. Назарука, Вишневського, Новосада та инш., не дивлячись на те, що на підставі арт. 20 соймової устави про кооперацію, основник рахується членом кооперативи з моменту зареєстрування статуту. Крім цього, ці вигнані члени внесли перед днем зборів навіть паї. Не допущено на збори кільканайцять селян, що новозаписувалися до цього Банку, які не по смаку прийшлися цьому бувшому царському чиновникові й діячеві „Союзу Русскаго Народа".

Далі всупереч арт. 23. статуту штучною більшістю зборів позбавлена своїх прав й обовязків Надзірна Рада в складі 4-х членів. Жадні ухвали й протести Надзірної Ради на цих зборах не брались під увагу. В насильний спосіб вибрано нове Правління й ціла Надзірна Рада, в склад якої увійшли тепер польські поміщики, ксьондзи, попи та пара спанталичених селян.

В такий ганебний спосіб зліквідував Голубовський українську кооперативну установу й перетворив її в реакційно-політичну „плацівку" місцевої польської 8-ки.

В цьому ґвалті помагали Голубовському й ті здемісіоновані члени Надзірної Ради свящ. Степан Михалевич, Петро Шемаків, а рівнож в. об. інструктора при Кооперативному Спожив. Союзі Варфоломей Поліщук.

Від імені Начальної Господарчо-Економічної Ради Волині, Холмщини, Полісся й Підляша складаю перед всесвітньою кооперацією й свідомим громадянством рішучий протест з приводу вищеописаного ґвалту над правами й принципами кооперації. Нехайже ті всі імена, як Степан Голубовський й його компанія, віднині й назавше будуть викреслені з кооперативної сім'ї.

Голова Президії Нач. Ек.-Госп. Ради:
М. Чучмай.

Варшава, 12. лютого.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор Д. Котка:
У вівторок 17. лютого м. Борщів.
У середу 18. лютого м. Борщів.
Четвер 19. II. м. Бучач.
Пятниця 20. II. м. Бучач.
У неділю 22. II. м. Галич.
У понеділок 23. м. Галич. 1230 20-?

Загальні Збори Тов-а „Жіноча Громада" в Рогатині відбудуться 1. III. 1925 о год. 2. попол. в канцелярії філії „Просвіти". — *Виділ.* 1397 1—1

На „Рідну Школу" Вп. п. Директори й Урядники Земельного Банку Гіпотечного та обох агенцій у Станиславові і у Львові 170 зол., замісць вінця на домовину Свого Товариша й Директора бл. п. Любомира Рожанського. Щиру подяку складає Головна Управа УПТ-ва. 1409 1—1

Дрібні оголошення.

УЧИТЕЛЬКА бажає переписку з добрим, симпатичним мущиною від 30—40 літ. Першенство мають Придніпрянці. Зголошення до Адміністрації під „Русалка". 1399 1—3

СТАРША, самітна, ощадна жінка, що розуміється добре на сільськім і домашнім газдівстві, пошукує місця господині. Львів, Яніська 48 п. Штука. 1401 1-2

УЧИТЕЛЬКИ з гарними свідоцтвами до двох дівчат з III. і V. кл. шкіл народніх пошукується. о. Менцінський, Карликів п. Буківсько. 1400 1—1

ТОРГОВЕЛЬНИЙ помічник з кількалітн. практикою шукає заняття, зголошення слати до Адміністрації під „Помічник". 1398 1—2

ПАРТЕРОВИЙ ДІМ на продаж з вільним мешканням (5 убікацій) в Коломиї на продаж. Відомість у адв. д-ра Івана Чернявського в Коломиї. 1392 2-3

ПОШУКУЮ лекції на селі. Спеціяльність математика. Зголошення до Адміністрації під „Лекція". 1391 2—4

КОНЦІПІЄНТ і писар можуть з референціями подати свої умовини на адресу: адвокат Мудрецький в Товстім місті (Tłuste) біля Чорткова. 1369 4—5

ФОРТЕПІЯН K. Hamburger, Wien на продаж 450 зол. А. Глібовицька, Броди, Нова 24. 1391 3—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс.

Церковний Комітет Будівельний при церкві св. о. Миколая в Городенці-куті фільварковий оголошує отсим конкурс на перебудову церкви.

Інтересовані зволять оглянути церкву на місці а плани і кошториси в гр.-кат. Уряді парохіяльнім в Городенці.

Оферти належить зголосити на руки о. Теодора Чубатого завідателя в Городенці найдальше до 1. марта 1925.

За Церковний Комітет Будівельний:
о. Теодор Чубатий, голова. 1375 2—3 *Ілько Рибчук*, секретар.

Фортепіяни, Піяніна, Фісгармоні, дешево і на сплати. Цінники до диспозиції. Тел. 20—4[illegible]

КОНРАД КАІН І СИН

Львів, Коперника 16. Лише 1-ша фабрика т.з.

1404 1—10

Позір ! Учителі і Учительки !

Зразкові Лекції Природи в III. класі і 1, 2, 3, 4, 5, 6 і-ми кл. вселюдних шкіл, зладжені згідно з міністр. програмою Д. Петровим і Петровою. Цілий матеріял природи III. класи уложений в формі практичних лекцій. Є також українсько-польський словарець і взірець, як вести денничок. — Можна набувати у всіх книгарнях краю. Ціна 2·20 зол. Головний склад: **А. Бардах, Львів, Краківська ч. 1.**
1402 1—1

ОПАЛ ПОДЕШЕВІВ

З нинішним днем я знизив ціни **ВУГЛЯ** горішношлеського першої якости з доставою з двірця перед дім на зол. 4·60 за 100 kg. а рафованого зі складу у мішках пльомбованих прямо до пивниці або кухні зол. 5·50 за 100 kg. **КОКСУ** горішношлеського з доставою з двірця перед дім на зол. 5·60 за 100 kg. **ДЕРЕВА** букового, сухого рубаного (чвірка) з доставою перед дім на зол. 3·80 за 100 kg.

ВУГЛЕВЕ БЮРО Г. РОТМАН. Львів, Яховича 17. Склад Янівська 10. Тел. 434.
1404 1—1

Хто інтересується РЕАЛЬНІСТЮ при площі Академічній ч. 1.

що дня 26. лютого ц. р. буде виставлена на добровільну ліцитацію нехай звернеться особисто або письменно на адресу **Краківський Готель, кімната ч. 2[illegible]** між 10—11 год. перед полуднем.
1407 1—1

ПОДЯКА.

Прибиті тяжким горем по невідżалуваній утраті нам найдорожчого мужа і батька, почуваємось до обовязку заявити сею дорогою прилюдну подяку всім тим, котрі у важких днях оказали нам [illegible] прихильність і поміч та причинились своєю присутністю до звеличання похорону бл. п. [illegible]ого.

З окрема сердечно дякуємо Вп. п. директорові Осипові Майєровичеві, що [illegible] нявся похоронами, Вп. [illegible] сам за щиру поміч і прихильність у [illegible] ких днях. Дякуємо рівнож Впр. Отам [illegible] Впр. о. Теодорові [illegible], Впр. о. Семенові [illegible] хові Долини, Вп. о. [illegible] деканові і парохові Созанова, Вп. о. [illegible] пові Логінському, парохові Стрятина [illegible] ного, Вп. о. Миколі Деревці, пар. [illegible] станія, Вп. О. Гарасимові Семенові [illegible] хові Ракова, Вп. о. Іпполиту [illegible] парохові Велдіжа, Вп. о. Іванові [illegible] нові, пар. Турівки, Вп. о. Константинові [illegible] парохові Рахині, Вп. о. Петрові [illegible] Штайдеровi і Впр. о. [illegible] парохові Креховичі за [illegible] похоронах а з окрема [illegible] лиці і Впр. о. І. Т[illegible] за [illegible] і слова над домовиною.

Вкінці складаємо найсердечнішу [illegible] Вп. п. д-рові Левешеві, [illegible] дини за прегарні [illegible] Меценасові як також [illegible] комим Церковному Братству [illegible] своєю присутністю [illegible] та засвідчали нам свої [illegible] му нещастю.

Долина, дня 5. лютого 1925.

Н. Яримовичева, жена. [illegible] *Юліян*, дитя.
1405 1—1